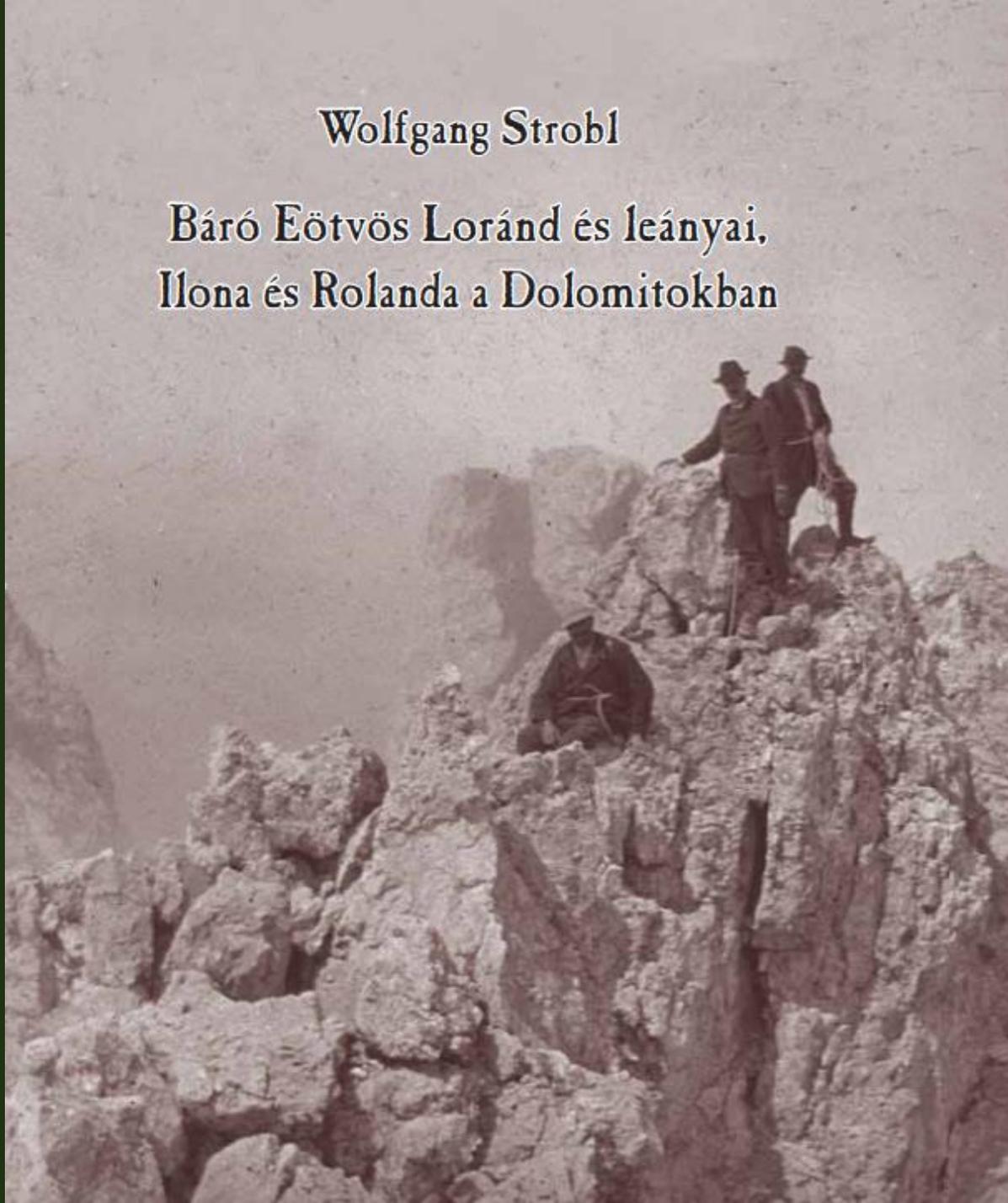

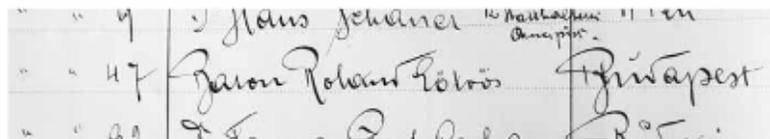
Wolfgang Strobl

Báró Eötvös Loránd és leányai,
Ilona és Rolanda a Dolomitokban

KÖNYVBEMUTATÓ
2023. DECEMBER 18.

Mint a vendégekönyv egyik bejegyzéséből kiderül, Eötvös Loránd valószínűleg 1913 júniusában⁷⁸ tartózkodott utoljára Schluderbachban – 1913. július 7-én lánya, Rolanda is megérkezett a toblachi nyaralására.

Eötvös Loránd bejegyzése a schluderbachi szálloda vendégekönyvében, 1913. június 24. Gemeindearchiv Toblach, Gästebuch Schluderbach (1912–1915)

Tag der Ankunft Giorno dell' arrivo Day of the arrival Jour de l'arrivée 1.	Vor- und Zuname, Charakter oder Beschäftigung Nome e Cognome, Carattere Name and Sur-name, Profession Nome et prénom, Caractère 2.	Gewöhnlicher Wohnort Domicilio ordinario Place of residence ordinary Domicile ordinaire 3.
Hrs 46- 24	Baronessa Rolanda Eötvös	Budapest

Eötvös Rolanda bejegyzése a schluderbachi szálloda vendégekönyvében, 1913. július 7. Gemeindearchiv Toblach, Gästebuch Schluderbach (1912–1915)

Végül pedig egy nagyon személyes levél, amelyet Hans és Clementine Ploner schluderbachi szállodatulajdonosok küldtek a „báró úrnak” a sorsdöntő 1914-es évben (június 17-én), amelyik

⁷⁸ Eötvös 1914 nyarát is Schluderbachban (illetve Cortinában) töltötte, Pekár Dezsőhöz és Bartoniek Gézának írt leveleiből tudunk róla. PEKÁR 1941; a levél: Eötvös Collegium kéziratára. (a szerk.)

BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND ÉS LEÁNYAI, ILONA ÉS ROLANDA A DOLOMITOKBAN

Toblach. MMKM_TTFGY_2019_1_963]

BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND ÉS LEÁNYAI, ILONA ÉS ROLANDA A DOLOMITOKBAN

*Megérkezés Schluderbach-ba – postakocsi a „Strada d’Alemagna“-n.
MMKM_TTFGY_2019_1_400*

*Schluderbach, Plonerék szállodája hóban. Sztereókép,
MMKM_TTFGY_2019_1_281*

*Készülődés a hegymászáshoz Hegyivezetők a két Eötvös-lánnyal.
Sztereókép, MMKM_TTFGY_2019_1_801*

*A Cristallo a Val Fonda felől hóban – Eötvös Loránd látszik a képen.
MMKM_TTFGY_2019_1_1994*

25 A Drei Zinnen Landro felől. [MMKM_TTFGY_2019_1_423]

„A Torre Giovanni első megmászása” [MMK_TTFGY_2019_1_1220]

A Vasárnapi Újság híradása szerint:

„De méltó bámulatot fognak kelteni odakiinn csakúgy, mint kelettek nálunk is báró Eötvös Lóránt dolomit szikla-kolossusai, melyek közül egyike-másikának mint a «Torre Giovanni»-nak első megmászása is az ő érdeme. Ha jellemezni akarnók őt, úgy a hegyóriások művész-fotográfusának kellene neveznünk.”

Ez a csúcs nyilván a Campanile Antonio-Giovanni, melyet Eötvös Rolanda és Iлона mászott meg elsőnek 1900. szeptember 1-jén Antonio Dimai és Giovanni Siorpaes vezetővel. A sziklacsúcs a két vezető keresztnévét viseli.

„Monte Cristallo és Piz-Popena” [MMK_TTFGY_2019_1_1606]

A korabeli tudósítás szerint:

„A harmadik kép, melyet itt b. Eötvös Loránd felvételeiből közlünk, a Monté Cristallót és Piz-Popenát mutatja. Egy sokáig figyelemre sem méltatott gerinczről, a Schönleitenjochról van ez felvéve, mely megragadó betekintést enged a Cristallónak különben előhegyek által fedett csoportjába. E szép kilátó pontra Eötvös hívta fel a fotografálók figyelmét s oda ma is alig kapaszkodik fel más, mint ilyen, úgy hogy rendszeren «Photografen jöchl»-nek nevezik.”

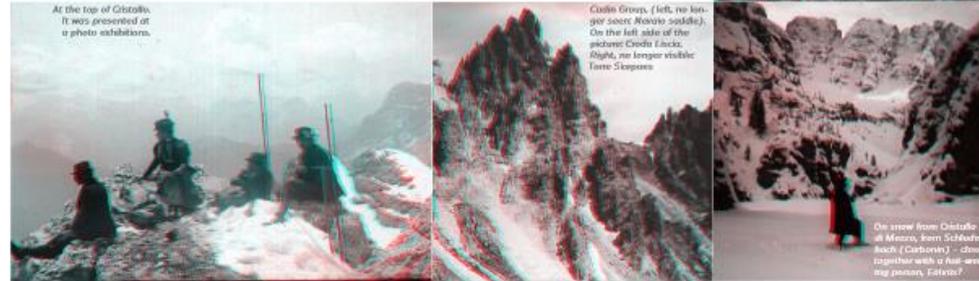
Kohlman Artúr: A Photo-Club kiállítása. *Vasárnapi Újság* 1902. március 2. (49. évf.) 9. sz. 137-139. p. Idézet 138. p. A közölt képek: Monte Cristallo és Piz-Popena. Uo. 135. p., A Torre Giovanni első megmászása. Uo. 136. p. és A Cadin-csúcs első megmászása. Uo. 136. p.

The Eötvös balance and the Eötvös 175 posters are exhibited at the **Stand 24**.

Alpine stereographic photographs taken by Baron Roland Eötvös (1848-1919)

At the top of Cristallo, it was presented at a photo exhibition.

Codles Group. (left, no longer seen; *Novato* saddle). On the left side of the picture: *Codla Löck*. Right, no longer visible: *Torre Scarpone*.

To the left of Codin is *Zweifelkogel*, to the right the *Zinnen*.

On snow from Cristallo, at *Menzo*, from *Schladerbach* / *Carboret* - close, together with a *Ant-wrangling* person, *Eötvös*.

László Szarka^{1,2}, Veronika Barta³, Zoltán Dencs¹, Márton Juhász⁴, Domokos Dániel Kis⁵, Zsolt Regály¹, Edith Strobl⁶, Wolfgang Strobl⁷.

¹EPIS, Advisory Board, Sopron, Hungary (until May 2023)
²EPIS, Atmospheric Physics, Sopron, Hungary
³CSFK, Konkoly Observatory, Budapest, Hungary
⁴University of Győr, Design Campus, Győr, Hungary
⁵National Széchenyi Library, Theatre and Music Department, Budapest, Hungary
⁶Spisovská Troskáváň, Spisovská Troskáváň / Dobbiaco, Italy
⁷private scholar, no, Toblach / Dobbiaco, Italy
⁸private scholar (from May, 2023)

Baron Roland Eötvös
(in Hungarian: Báró Eötvös Loránd)
 as a scientist is known from

- 1) the Eötvös rule in capillarity, which has of equal importance as the universal gas laws;
- 2) from the Eötvös balance, by means of which he demonstrated the equivalence of gravitational and inertial masses, with a precision of 10⁻⁵;
- 3) from the field version of his balance, which was the first geophysical field instrument.

As a Public Man, he was founder and leader of scientific and sport organizations, a supporter of young talents, a sportsman, among others a mountaineer. In the Dolomites the Eötvös peak is named after him. He captured the landscape by his stereo camera. His photos were digitized on the occasion of the Eötvös 100 Commemorative Year, in two steps: (a) the already known photos in January 2019, (b) photos newly found in the Hungarian Museum of Science, Technology and Transport, in 2020.

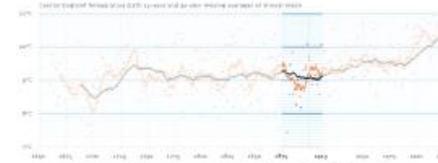
Recognizing the environmental significance of these documents, on the occasion of the 175th anniversary of his birth, we present several three-dimensional photos from this South Tyrol collection, as a part the complete oeuvre of one of the greatest pre-1900 geoscientists, Baron Roland Eötvös. More photos (and an original Eötvös balance) can be seen in the booth of Institute of Earth Physics and Space Science (Sopron, Hungary), with the financial support of the Eötvös Loránd Research Network.

(a)

(b)

Temperature record of Central England, measured from 1659. Eötvös spent every summer in the Dolomites, accommodated in Schladerbach/Carboret, presently part of Toblach/Dobbiaco, between 1875 and 1900.

Building the house for the Eötvös balance, on the *Cinsbacher* plateau between *Codla* *Novato* and *Cristallo*, in the summer of 1900

Tomb of *Michael Invenedice*, (1814-1888): "*Michael Invenedice* (mountain leader), died on August 26, 1888"

Cortina d'Ampezzo, a square in front of the church